

Innehåll

Christina Öling:	Vörå-Maxmo året 2009–2010	4
Britt-Marie Norrgård & Berit Södergård:	Hänt under året som gått	7
Anna Bertills:	Över bygden skiner solen fortsättningsvis – festtal	18
Ture Wester:	Elna Lindvall	23
Bengt Holmqvist:	Fårbete	26
Anders Smedberg:	Kära bror (Ida Fågel)	32
Seija Sipponen:	Kaal å Jåap sitår å risonäärar	37
Kurt Bertlin:	Finländarna köpte Gevalia, O'boy och rostfria kastruller från Sverige	38
Margareta Ehrman:	Herman, kåm närrman så fåå do värrman!	41
Maj-Lis Holmqvist:	Inför julen förr	42
Brita Hägglund:	Jul på 30-talet	43
Anna-Lena Blusi:	Gymnastikföreningen Balans r.f. 20 år	44
Erik Liljeström:	En enda begravdes på begravningsplatsen på Kangas	47
Åke Backlund:	Westis-Mix	50
Erik Liljeström:	Jacob Tegengren och P.R. Fredriksson hade ett gott samarbete	52
Erik Liljeström:	Elis och Edna Sands minne lever	56
Britt-Marie Norrgård:	Carl-David Wallin	59
Bengt Jusélius:	De första fritidshusen i Vörå-Maxmo	62
Monica Östman:	Vesteröbo i Österö folkskola	64
Greta Sjöberg:	Resa till det okända	66
Marianne Ståhl:	Pirklot Majs	70
Håkan Nylund:	Tottesund 350 år	72
Torbjörn Nikus:	Lättförtjänta pengar?	76
Torbjörn Nikus:	Tåmasos Matt eller Matts Präst	80
Gunvor Skata:	Svenskfinlands krigsänkebarn r.f.	84
Maj-Britt Ekblad:	Roger Ekblad	86
Börje Helsing:	Fjärde ungdomsringen	88
Greta Sjöberg:	Hågkomster från radions barndom i våra nejder	91
Anna-Brita Forth:	Röukas folkskola	92
Anna-Brita Forth:	Saga Boström	93
Leif Paulin:	"Å Alfred po stakaenndan"	96
Margareta Ehrman:	Index över artiklar i böckerna nr 20-29	102

Dikter:

Susanne Blomqvist s 79, 85
Maj-Britt Ekblad s 31
Erik Liljeström s 6
Christer Sarin s 40, 58
Albin Svenlin s 22

Pärmbilder: Tottesunds herrgårds 350-årsjubileum firas år 2010 (foto: Carina Nyqvist). Högstadiets klass 8 deltog i tidsresa 2009 (foto: Kurt Söderberg). Barnens BotniaVasan vintern 2010 (foto: Kurt Söderberg). Nordisk hemslojdsmarknad augusti 2009 (foto: Håkan Nylund).

Vörå-Maxmo kommun
Nya I Rågens Rike
Vöråvägen 18
66600 Vörå

ISSN 1799-1552

Innehåll

Christina Öling	Vörå året 2010–2011	4
Redaktionen	Hänt under året som gått.....	7
Håkan Omars	Festtalet 2010.....	18
Torbjörn Nikus	Mord och religionskrig i Bingham Canyon, Utah	22
Pamela Viklund	Systrarna Ester och Elsa Nyman.....	27
Ture Wester	Emigranten Johanna Thors	30
Majlis Holmqvist	Bäripången	35
Matts Edvin Klemets	Ett vägbygge på 1950-talet	36
Bengt Holmqvist, Bror Antus	Fiskartorp	42
Sven Mannil	Katafalken vid Vörå kyrkogård	45
Pamela Viklund	Lottas äventyr i Kenya	46
Tage Granqvist	Skärgårdens idrottsförening, SIF	49
	Fullmäktige i Oravais och Vörå-Maxmo	51
Börje Helsing	75-årig museiverksamhet i Vörå	52
Börje Helsing	Plock ur Vörå museiförenings årsberättelser.....	54
Bengt Jusélius	Gamla lås som använts i Vöråbygden.....	56
Jakob Nylund	Komikerna Jakob och Alfred.....	59
Marita Bagge	Ett samtal om en bild.....	60
Bertel Lindell	Miss World.....	62
Belinda Slangar	Tänk, tro, tala	64
Ingemar Ohls	Uppmärksamhet sökes; är då bloggandet ett svar?	65
Axel Åhman	Lyrisk och Rock n´ Roll	66
Allan Örn	Maxmodansin 2010	68
Sven Mannil	Fettisdagen och langlinet	70
Gun Herranen	Fänge no. 334 Jakob Lassus på Kakola och hans visbok	71
Marion Norrgård	Stipendieresa till Danmark.....	74
J.A Bengs	Eitt å varje fron säuknin våån	78
Kurt Söderberg	Skogsbruk i äldre tider – Tjärbränning och kolning.....	81
Judith Söderlund	Så blev mitt liv	84
Ulrika Stagnäs-Lund	Vägen från Rökiö.....	88
Åke Backlund	Pojkminnen	91
Kurt Bertlin	Cykeln – ett folkkärt fortskaffningsmedel.....	94
Marianne Ståhl	Vi som gick i Särkimo folkskola 1945–50	96
Kurt Bertlin	Barnarbete på 1940- och 50-talet på landsbygden	98
Kurt Söderberg	Vörådagarna 1971–2010	102

Dikter:

Susanne Blomqvist	s. 73
Maria Hagberg	s. 80
Erik Liljeström	s. 6
Christer Sarin	s. 67, 83, 93
Seija Sipponen	s. 90

Pärmbilder: Frampärm: Firande av kommunsammanslagningen vid Furirbostället i Oravais. Fyrverkerier avfyrades vid Furirbostället i Oravais när 2010 övergick i 2011 och Oravais och Vörå-Maxmo blev Vörå. Foto: Linus Lindholm. Bakpärm: kollage av bilder från skid-FM tävlingar i Vörå. Foto: Kurt Söderberg.

Vörå kommun
Nya I Rågens Rike
Öurvägen 31
66800 ORAVAIS

Artiklarnas skribenter ansvarar själva för sakinnehållet i texterna.

ISSN 1799-1552

Innehåll

Christina Öling	Våra året 2011–2012	4
Redaktionen	Hänt under året som gått.....	7
Maj-Lis Holmqvist	Gambä fälltje	15
Margareta Ehrman	Miemoisby byaråd 10 år.....	16
Johan Storgård	Festtalet 2011.....	18
Alma Wiklund	Minnen och seder från förr.....	21
Kurt Bertlin	Hästen som en gång var outhärlig på landsbygden.....	22
Nisse Hildén	Två Vörapojkars söndagsutflykt till Vasa.....	24
Bror Kneck & Olle Grims	Tunis Fältväbelsboställe.....	26
Klas-Erik Bertell	Ett gammalt foto	33
Lars Engstrand	I sommartid.....	34
Erik Liljeström	Jacob Tegengrens flora	36
Kjell Engström	Landsvägen mellan Komossa och Keskis.....	39
Matilda Wikar	Är konsumtionen vår nya gud?.....	45
Lucas Wilhelmsson	Pojkar och läsning	46
Roger Norrgård	Specialföreningarna, ett komplement till studierna	48
Kristen Rockus	Våra sockens Hösteting, den 22 November 1875.....	50
Maj-Lis Holmqvist	Den lilla röda stugan invid grinden.....	54
Senny Rönnlund	Flickan från Staversby som blev fiskarhustru	57
Börje Helsing	Våra försäkringsförening – lokal trygghet under 130 år.....	59
Gretel Östman	Ett strapatsrikt tandläkarbesök	68
Judith Söderlund	Syföreningar i Maxmo skärgård.....	70
Hanna Glasberg, Vera Turtonen, Janina Pellas, Ville Tamministo, Evelina Lahnakoski, Malin Nordling	Skolutflykten till Maxmo skärgård	74
	...och till Mickelsörarna.....	75
Anna Sofia Blomström	Intervju med Ann-Marie Wilhelmsson.....	76
Yngve Ollus	Ej upplysta gårdar.....	77
Kurt Söderberg	Olympiska sommarspelen i Helsingfors 1952.....	78
Eva-Maria Strömsholm	Välgörenhetsloppet "Spring för livet"	80
Lotta Moring	"Jag har ju alltid tyckt om bondasi"	82
Ture Wester	Läsandaain	85
Bengt Jusélius	Gamla kartor över Våra-bygden	88
Barbara Strand-Blomström	Berömliga uppsatser då och nu	91
Margareta Ehrman	Våra hembageri – "Smör Goda".....	94
Göta Skåtar	Glimtar från ett långt liv	96
Ann-Marie Löfdahl	Bondgård i Våra.....	98
	Brudfölje från Våra	99
	På bibelmissionsuppdrag i Colombia.....	100
Kurt Söderberg	Fotografiet från Colorado	104
Ralf Backman, Torbjörn Nikus	Bertby Strängband	107
Bengt Blom	Palvis – en av Våras kustbyar	109
Johan Aspfors	Våra Ungdomsorkesters understödsförening 1975–2008.....	114
Judith Heir, Gun-Maj Långs	Maria Simonsdotter från Bertils i Kaitsor	117
Bengt Holmqvist	Ett fotografi från 1920-talet berättar	121
Barbara Strand-Blomström	Kulturkrockar på Malta	123
Marion Norrgård	Kulkarnevalen vid Backstugan i Komossa.....	126
Hilding Back	Dendrokronologisk undersökning -- Bod i Thors, Våra	132
Stefan Blomqvist	Lånehäst.....	136
Åke Backlund		
Dikter:	Pärmbilder: Frampärm: Inför starten i "Spring för livet" 2011. Foto: Ann-Britt Pada Bakpärmen: Brudfölje från Våra, insänt av Ann-Marie Löfdahl Illustrationer i boken: Theresa Norrgård	
Ida Bernas s. 49		
Maj-Britt Ekblad s. 6		
Hjördis Hägglund s. 90		
Erik Liljeström s. 93		
Linn Wilhelmsson s. 58		

Artiklarnas skribenter ansvarar själva för sakinnehållet i texterna.

ISSN 1799-1552

Våra kommun
Nya I Rågens Rike
Öurvågen 31
66800 ORAVAIS

Innehåll

Christina Öling	Vörå året 2012-2013	4
Redaktionen	Hänt under året som gått	7
Ann-Luis Bertell	Festtalet vid Vörådagarnas huvudfest 2012	16
Judith Söderlund och Marita Östman	Den första bebyggelsen i Särkimo-Brudsund	19
Senny Rönnlund	Min pappa Alfred Nysund	24
Rainer Holmström	Tröskning med förhinder	27
Daniel Österblad	En annorlunda resa	28
Kjell Engström	Förb... Regn	33
Maj-Lis Holmqvist	Barkanpöngan	34
Evelina Knipström	Dagen då åskan slog ner på Kausalkullen	35
Torbjörn Nikus	Vörå släktforskarförening 30 år	37
Henry Nygård	En historik blir till	38
Åke Backlund	Höstmarknad i Vasa 1935	42
Malin Ehrman-Sylvander	Dubai med finländska ögon	45
Sven Mannil	Anekdoter från Vörå Andelsmejeri	48
Seija Sipponen	En skol flickas upplevelser	50
Bengt Juselius	Våren 1923 kom de första traktorena till Vörå	51
Börje Helsing	Lärarinnan Sofia Molanders hägkomster från Lotlax skola	54
Ture Wester	Då hög och låg möttes på Herrholmen i Bertby	56
Maj-Lis Holmqvist och Marianne Ståhl	Anna Faster	61
Kjell Engström	Törndahls tået i Kimo	64
Laura Mendelin	Frilansfotograf i Malmö	68
Bo Lönnqvist	En kalkduk från år 1781 i Vörå kyrka	70
Kurt Finne	Särkimo-Brudsund – Årets by 2012	72
Ingvald Back	Harry Backlund – Nya Vörås första fullmäktigeordförande	74
Göta Skåtar	Kycklingkalkoner till salu	75
Torbjörn Nikus	Vöråbo i Finlands träförädlingsindustris tjänst	76
Julia Berglund	Matens makt	80
Linnéa Hjerpe	Den goda ensamheten	81
Hugo Karlström	Flygtrafikens framtid	83
Britt-Louise Granö	På livets skuggsida	85
Åke Helsing	Minnessten rest över Lotlaxpojken som blev FD	88
Olav S. Melin	Folkbildare med frisinne och en from värdegrund	89
Kurt Söderberg	Per Östman – eftertänksam kommunal strateg	92
Barbara Strand-Blomström	Intervju med Holger Södergård	96
Marja-Lena Södergård	Historiska anteckningar om släkten Gallus-Gammal-Gezelius och Pehr Kalm i Sverige och Amerika 1610-1779	98
Hans Södergård	Äventyr i Jakobstad	103

Dikter:

Maj-Britt Ekblad s. 49, s. 63, s. 73, s. 102
Erik Liljeström s. 87
Leif Paulin s. 6, s. 33, s. 60
Berit Södergård s. 79
Levi Södergård s. 18

Pärmbilder: Frampärm: Utdelningen av titeln "Årets by 2012" skedde i samband med Havsneira allsång den 1 juli.

Foto: Kurt Söderberg.

Bakpärmen: Den restaurerade kalkduken från 1781 återbördas till Vörå kyrka. Foto: Brages dräktarkiv.

Illustrationer i boken: Theresa Norrgård (om inte annat anges).

Sänd material till nästa års bok till:

Vörå kommun
Nya I Rågens Rike
Öurvägen 31
66800 Oravais
nirr@vora.fi

ISSN 1799-1552

Artiklarnas skribenter ansvarar själva för sakinnehållet i texterna.

Innehåll

Christina Båssar	Våra året 2013–2014.....	4
Redaktionen	Hänt under året som gått.....	7
Stefan Damlin	Festtalet vid Vörådagarnas huvudfest.....	16
Göta Skåtar	Besök av moster Maria från Seattle.....	18
Ture Wester	Lovisa Thors – ville möta människor.....	19
Kjell Engström	Erik's TV 30 år.....	23
Torbjörn Nikus	Från hjälpsystem till socialsekreterare.....	24
Are Söderblom	Martha-utfärd till Björkö.....	26
Monica Ostman	Vesterö norrlag-vinterfisk på 1950-talet i Maxmo skargård.....	27
Göta Skåtar	Ljusstöpning och snölyktor inför julen förr i tiden.....	29
Anna-Brita Forth	Ett tidsdokument från "skogsbygden".....	30
Theresa Norrgård	Ostprignitz-Ruppin i Tyskland med nya ögon.....	32
Åke Backlund	Vilse i lingonskogen.....	35
Gunnar Sjöberg	En säljargatragedi.....	36
Börje Helsing	Nya tak på gamla loft.....	38
Margareta Ehrman	Storoffensiven vid Svir för 70 år sedan.....	40
Lena Johansson	Från Dar till Kapstaden, landvägen.....	44
Maj-Britt Ekblad	En kärlekshistoria.....	50
Christina Norrgård	Maxmoflickorna.....	52
Kjell Engström	Mitt dagis 1973.....	55
Are Söderblom	Värfiske vid Kyroalvs mynning.....	58
Are Söderblom	Braxnarnas putt, putt.....	58
Barbara Strand-Blomström	Festtal på nationella veterandagsfesten i Vörå.....	60
Gretel Nyman/Gunnel Knubb-Manninen	4H har fostrat unga i Vörå sen år 1926.....	64
Bengt Juslin	Oroliga tider för 300 år sedan.....	68
Torbjörn Nikus	Vörå år 1719.....	73
Kerstin Broo/Doris Bengs	Glimtar ur Bertby Ufs 90 åriga verksamhet.....	76
Kerstin Broo/Doris Bengs	Bertby uf går samman med Bertby hembygdsförening.....	80
Are Söderblom	Rympling hos Adästo på Kättalot.....	82
Göta Skåtar	Kungörelser / Möuroljon.....	83
Erik Svens	Egil och Jonund i Vöråskogen. Var det ett spratt.....	84
Erik Svens	Tal vid fornhusens 10 årsjubileum 2013 på Vitmossen.....	86
Tegengrenssällskapets diktävling	Tegengrens fåglar.....	91
Ingvald Back	Leni Granholm pensionär.....	92
Charlotta Frantz	Eri Friman – en vinnande veteran.....	94
Linda Jäfs	När jag längtar bort.....	96
Barbara Strand-Blomström	Från Oravais till operavärlden.....	98
Charlotta Frantz	En krigsveterans historia.....	102
Leif Paulin	Ida Grönqvist – den sista backstugusittaren.....	105
Charlotta Frantz	En återflyttad österbottnings betraktelser.....	108
Tor Nyman	Lever vi i överflöd i Finland?.....	110
Kurt Söderberg	Henry Sandås – Lotlaxpojken som blev stjärnförsäljare.....	113
Barbara Strand-Blomström	Uppsatsvinnarna vid Vörå Samgymnasium.....	116
Veronica Sui	Vad betyder självständigheten för mig.....	116
Maria Hagberg	Finland och operation Barbarossa.....	118
Bokull Robin	Vad är en allmänbildad person?.....
Blomström Anna Sofia	Nutidens utseendefixering – (o)sund?.....

Dikter:

Maj-Britt Ekblad s. 6, s. 37, s. 38, s. 59, s. 63
 Jere Haapamäki s. 91
 Fanny Hästbacka s. 91
 Erik Liljeström s. 67
 Shpetim Rama s. 91
 Seija Sipponen s. 12
 Erica Wester s. 91

ISSN 1799-1552

Pärmbilder:

Frampärm: Lumpänglarna vid Oravais Teater, foto Ove Lillas.
 Bakpärmen: Nödlandning i Lomby.

Sänd material till nästa
 års bok till:
 Vörå kommun
 Nya I Rågens Rike
 Öurvägen 31
 66800 Oravais
 nirr@vora.fi

Artiklarnas skribenter ansvarar själva för sakinnehållet i texterna.